

Výroční zpráva ZO ČSOP Veronica za rok 2019

Veronica officinalis, Rozrazil lékařský

veronica
EKOLOGICKÝ INSTITUT

Výroční zpráva Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Veronica za rok 2019

O Veronice

Veronica vznikla v roce 1986 jako regionálně zaměřený časopis s ambicí spojovat kulturu s ochranou přírody a kultivovanou formou šířit ekologickou osvětu. Na aktivity ekologické poradny a ekologického centra Veronica, rozvíjené po listopadu 1989, navázal v roce 1999 Ekologický institut Veronica (EIV) jako profesionální pracoviště ZO ČSOP Veronica.

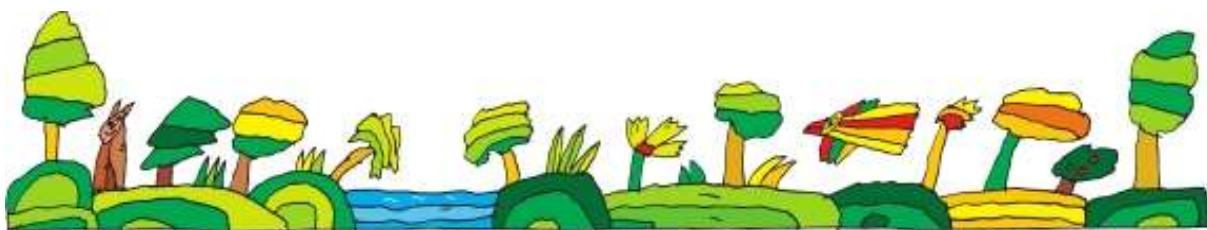
EIV je odbornou a vzdělávací institucí nabízející interpretaci odborných environmentálních témat. Působí v Brně a Hostětíně a věnuje pozornost městskému i venkovskému prostředí. Vyvíjí činnost v širokém záběru od místního detailu po mezinárodní souvislosti, z Hostětína po Evropu, od praktické péče o přírodu po umělecké zpracování tématu.

Hlavním posláním je podpora šetrného vztahu k přírodě, krajině a jejím přírodním a kulturním hodnotám.

Obsah

- I. Naše úspěchy v roce 2019
- II. Ochrana klimatu a efektivní využívání energie
- III. Ochrana přírody a krajiny
- IV. Vzdělávání a turistický ruch v Centru Veronica Hostětín
- V. Environmentálně zaměřené výukové programy pro školy
- VI. Environmentální výchova pro osoby se zdravotním znevýhodněním
- VII. Ekologická poradna
- VIII. Zelená domácnost, zelená instituce, zelená firma
- IX. Podpora místní ekonomiky
- X. Časopis Veronica
- XI. Spolupracujeme a propojujeme
- XII. Finanční zpráva
- XIII. Naši lidé
- XIV. Poděkování
- XV. Klub přátel Veronica

I. Naše úspěchy v roce 2019

Již 5 let unikátně propojujeme environmentální výchovu a práci s handicapovanými dětmi i dospělými.

Připravili jsme nové výukové a pobytové programy pro děti s tělesným a zrakovým postižením. Uspořádali jsme pro ně i 3 pobyty. Činnost jsme prezentovali při dvou akcích pro veřejnost a při Zahradní slavnosti, kde mohli návštěvníci navštívit kavárnu potmě, poslepu si projít přírodní zahradu a zaposlouchat se do hudby nevidomých hudebníků. Práci s handicapovanými jsme představili i při mezinárodní konferenci zahradní terapie v Polsku.

Vydali jsme originální učebnici o ochraně klimatu.

Je určena nejen těm, co o ochraně klimatu vzdělávají, ale i poslancům, zastupitelům, zaměstnancům samospráv i státní správy, pracovníkům ekocenter, neziskových organizací. Pedagogové a vzdělavatelé mohou využít rozšiřující metodickou příručku.

Vytvořili jsme novou verzi internetové Ekomapy, která je vhodná pro mobily a tablety.

Ekomapa zobrazuje objekty i místa, která souvisí se životním prostředím či umožňují šetrnější nakupování. V roce 2019 do ní přibylo více než 500 nových objektů, celkem jich je už 4800.

Uspořádali jsme velmi zdařilou Vegetariánskou zabijačku.

Akce zaměřená na snižování spotřeby masa a ochranu klimatu se líbila nejen účastníkům, ale i médiím. Akci naživo vysílal Český rozhlas Dvojka a naše šéfkuchařka Lenka předváděla vaření těchto jídel v živém vysílání České televize.

Spustili jsme kampaň na omezení létání, www.neletam.cz.

Lidé se zde dozví informace o vlivu letecké dopravy na klima a mají možnost se zavázat, že nebudou létat. Je to první podobná aktivita v ČR.

Nastartovali jsme náš nový environmentální sociální podnik Zpracovna ovoce a kavárna Veronica.

Tento podnik podporuje biodiverzitu a zajišťuje zpracování ovoce z okolních sadů. Zaměstnává občany se ztíženým uplatněním na trhu práce.

Podpořili jsme studentské stávky pro klima.

Na podporu jejich požadavků jsme vystoupili na náměstích v Brně, ve Zlíně a ve Valašských Kloboukách. Studenti také využívali naši odbornou podporu v debatách o klimatické krizi.

Spolu s dalšími jsme založili novou organizaci, Asociaci zahradní terapie.

Centrum Veronica Hostětín se stalo jedním z míst, kde se tato terapie provozuje. Jedná se o ozdravnou metodu, která využívá pobytu v zahradě a kontaktu s přírodou a pomáhá člověku cítit se lépe, a to jak psychicky, tak i fyzicky.

Veronica v číslech

827 000	zobrazení našich webových stránek (VERONICA.CZ, UMENIVYBIRAT.CZ, CO2LIGA.CZ, CASOPISVERONICA.CZ a HODINAZEME.CZ).
450 000	korun od soukromých a individuálních dárců na podporu naší práce. Velmi děkujeme.
312 000	návštěvníků stránek ekologické poradny; z toho 38 000 návštěv z Brna.
13 900	zhlédnutí nejnavštěvovanějšího ekoporadenského článku na webu "JAKÝ JE ROZDÍL MEZI JEDLOU A PRACÍ SODOU?"
7 700	návštěvníků akcí v Hostětíně.
4 800	objektů na internetové Ekomapě, z toho 500 zcela nových.
2 500	návštěvníků hostětínské Jablečné slavnosti.
2 500	žáků a studentů při 71 jednodenních či 13 pobytových ekologických výukových programech, celkem 9 500 osobohodin výuky.
1 310	studánek s informací o kvalitě vody na internetové mapě studánek.
514	zodpovězených dotazů v ekologické poradně.
85	uspořádaných vzdělávacích či osvětových akcí.
16	nově certifikovaných přírodních zahrad.
1	nová učebnice o klimatu.

„Tak jsme doma a já už to opět obřečela, už teď mi chybíte všichni. Mnohokrát vám všem děkuji za možnost každým rokem realizovat radost pro holky a kluky na vozíčku. Děkuji asistentkám a asistentům, celému centru Veronica, kuchařinkám a všem lidem, kteří nám pomáhali uskutečnit těch jedinečných 14 dní.“

II. Ochrana klimatu a efektivní využívání energie

Základním východiskem našeho programu je ochrana zemského klimatu snížením emisí skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého. Podporujeme alternativy, které eliminují spalování fosilních paliv a přispívají k efektivnímu využívání energie. Poskytujeme vzdělávání a osvětu, ale tématu se věnujeme také prakticky. Naším specifikem jsou pasivní stavby a ekologické stavitelství. Soustředujeme se na regionální úroveň, rozvíjíme koncept energeticky soběstačného území. Zkušenosti z modelových ekologických projektů v Hostětíně využíváme v městském prostředí. Publikujeme a pro veřejnost komentujeme překlady nejnovějších dokumentů ze světového dění v oblasti ochrany klimatu na WWW.VERONICA.CZ/KLIMA/. Veronica je členem Klimatické koalice (WWW.ZMENAKLIMATU.CZ).

WWW.VERONICA.CZ/ENERGIE | WWW.VERONICA.CZ/KLIMA | WWW.HODINAZEME.CZ

Klimatický rok 2019

Svět se probudil. Zatím sice jen malá část lidí, ale i tak násobně větší, odhodlanější a viditelnější než tomu bylo donedávna. Probouzí se i Česko. Rok 2019 provázely zejména páteční klimatické stávky středoškolských studentů, Fridays for Future, inspirované příkladem dnes již legendární Greta Thunberg. Ta první proběhla na řadě míst 15. března a opakovaly se ještě několikrát.

Měli jsme tu čest tyto stávky účastí i vystoupeními podpořit. I českých měst se dotkla globální stávka, která proběhla 20. září a stala se se čtyřmi miliony účastníků doposud největším protestem požadujícím ochranu klimatu. Ke studentům se přidávaly další a další skupiny upozorňující na klimatickou krizi a burčující zejména veřejné činitele k razantním krokům: radikální Extinction Rebellion, angažovaní Vědci pro klima, znepokojení Učitelé pro klima či Rodiče pro klima. Velkým povzbuzením klimatického hnutí byla provolání umělců v Praze i Brně, kteří své obavy a zároveň připravenost podílet se na řešení formulovali ve výzvách svým zastupitelům, aby ve městech vyhlásili stav klimatické nouze. Tak, jak to udělal například Londýn.

Česká oficiální média začala zcela běžně používat pojem **klimatická krize**. Nás, „klimaticky aktivních lidí“, je po roce 2019 více, ale ještě ne dost na to, aby se systémové změny k zastavení emisí, tedy především k zastavení těžby fosilních paliv, skutečně nastartovaly. Katastrofálně se rozpadající smrkové lesy, které nejsou schopny odolávat kůrovci, protože jsou dramaticky oslabené suchem, nechť jsou trvale drnčícím klimatickým alarmem české společnosti. Sucho nepřišlo jen tak. Je důsledkem růstu teplot, globálního oteplování způsobeného oxidací = spalováním uhlíku předtím „pěkně schovaného v zemi“.

Vzděláváme o ochraně klimatu

Klimatické vzdělávání jsme v roce 2019 zaměřili primárně na ty, kdo se zabývají environmentální výchovou - lektory ekocenter a pedagogy. Setkali jsme se při dvou **jednodenních seminářích** (Oucmanice, Brno) a na **třídní podzimní škole v Hostětíně**. Účastníkům jsme nabízeli odbornost v tématu klimatické změny a zároveň dlouhodobou zkušenost s realizací opatření na zmírňování změny klimatu (tedy zejména příklady z Hostětína) a vlastní angažovanost a zaujetí. Tuto kombinaci účastníci oceňovali.

Výrazně jsme se podíleli na přípravě programu podzimní velmi úspěšné konference EVVO s názvem **Nasucho**. Konferenci v Brně pořádala Síť středisek EVVO Pavučina.

Jako nástroj motivace pro jednotlivce i jako výukovou pomůcku pro pedagogy používáme **uhlíkovou kalkulačku**. Výpočet uhlíkové stopy byl součástí všech našich vzdělávacích akcí a již 5 let ho používáme pro zlepšování, tedy dekarbonizaci vlastního provozu v Hostětíně. Vybraným ekocentrům jsme asistovali při rozhodování o výpočtu uhlíkové stopy celého střediska.

Jak na výpočet uhlíkové stopy?

Pro veřejnost jsme v srpnu uspořádali další ročník šestidenní **Letní školy ochrany klimatu v Hostětíně**. Přednášky, workshopy, exkurze a debaty proběhly s přispěním lektorů z akademické i nevládní sféry, jakož i lidí prakticky se zabývajících ochranou přírody, krajiny i klimatu. Program jsme obohatili o vystoupení a debatu zástupců nově vzniklých hnutí a aktivních skupin: Fridays for Future, Limits jsme my, Extinction Rebellion. Návštěvnost školy i spokojenost účastníků, kteří vytvořili spolupracující skupinu, byla velká.

Spustili jsme **klimatickou kampaň na omezení létání**, WWW.NELETAM.CZ. Lidé se zde dozví informace o vlivu letecké dopravy na klima a mají možnost se zavázat, že nebudou létat. Je to první podobná aktivita v ČR.

Celoroční vzdělávání jsme v závěru roku korunovali přepracovaným **vydáním naší učebnice** [OCHRANA KLIMATU](#).

Energetické poradenství na Jablečné slavnosti v Hostětíně - ukázka paliv, obnovitelných zdrojů, konzultace

Mnohé ze vzdělávacích aktivit probíhaly v rámci projektu Klima v souvislostech pro poskytovatele EVVO, který byl podpořen Ministerstvem životního prostředí. Projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

„Velmi děkujeme za odpověď... Jsme vděční za odkazy na uhlíkovou stopu... Uhlíková stopa bude zřejmě naším hlavním tématem.“

CO₂ liga – celoroční školní soutěž s tematikou změny klimatu

CO₂ liga je známý a oblíbený **celoroční klimatický program pro základní a střední školy**, kterého se pravidelně účastní na 60 týmů. V roce 2019 jsme přepracovali celý koncept soutěže a v září zahájili 9. ročník.

Hlavním motivem již není soutěž týmů mezi sebou a to, kdo bude lepší, jak to bývalo doposud. Týmy nyní společně usilují o to, aby co nejvíce přispěly k ochraně klimatu. Navrhují taková opatření, aby byla naplněna Pařížská dohoda a planeta se vyhnula nebezpečnému ohřátí. K tomu, aby se týmy ve svém snažení mohly vzájemně inspirovat, pomáhá i zcela nová tzv. Odevzdávárna úkolů, která je na speciálním webu CO₂ ligy. Umožňuje přehledné zobrazování odevzdaných výsledků a jejich následné sdílení.

WWW.CO2LIGA.CZ

Účastnice CO₂ ligy při plnění úkolu

Hodina Země

Celosvětová akce na podporu ochrany klimatu – Hodina Země (WWW.HODINAZEME.CZ), proběhla v sobotu 30. března 2019. Pro Českou republiku jsme ji **koordinovali již po jedenácté**. Menší obce na hodinu zhasly veřejná osvětlení, větší města alespoň některé významné dominanty. Zapojilo se rekordních 165 obcí, 77 firem, přes 750 jednotlivců, 11 památek. Konalo se 14 veřejných akcí. Zhasly hlavní památky největších měst v Praze (Vyšehrad, Vítkov a Petřín), Brně (hrad Špilberk, Obelisk v Denisových sadech a Nová radnice), Ostravě (věž radnice) i Plzni (katedrála sv. Bartoloměje - nejvyšší kostelní věž v ČR, radnice, Arcibiskupství) a veřejné osvětlení ve stovce menších obcí. Řada obcí si navíc dobrovolně uložila různé klimatické závazky.

Spolupráce v rámci Klimatické koalice

Klimatická koalice (WWW.ZMENAKLIMATU.CZ) je platformou českých nestátních neziskových organizací, které se zabývají zejména ochranou životního prostředí, rozvojem spoluprací a humanitární pomocí. V roce 2019 neměla klimatické koalice žádného koordinátora, a tak jsme se jako jedna z organizací v Radě koalice podíleli na jejím provozu - komentování globálních i lokálních klimatických

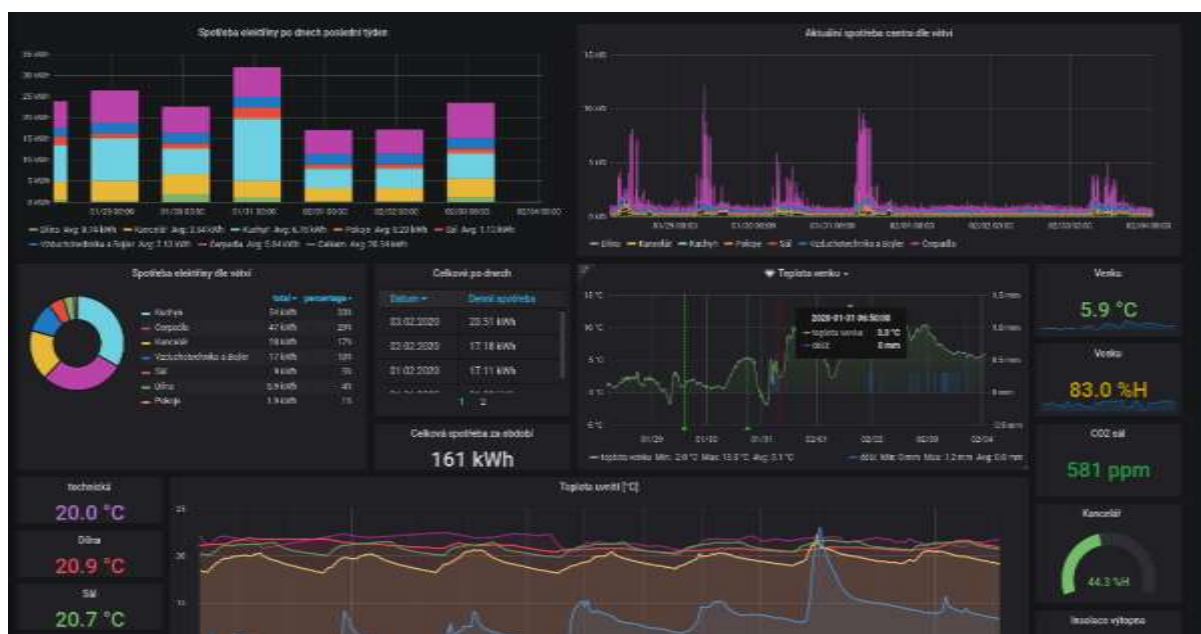
událostí, svolání členské schůze, hledání koordinátora a zdrojů na něj. Zároveň jsme se jako jeden ze zakládajících členů podíleli na procesu rozšiřování klimatické koalice, které vyplývá z mimořádně zvýšeného zájmu angažované veřejnosti o toto naléhavé téma.

Měříme a vizualizujeme

Jeden z našich vzdělávacích principů zní „seeing is believing“. I v naší práci v ochraně klimatu se snažíme, aby lidé vnímali spotřebu energie „na vlastní oči“. Tomu slouží již druhý rok budovaný **systém měření a vizualizace provozních stavů** jak v našem Centru v Hostětíně, tak například záznam o výrobě elektřiny ze slunce ve dvou tamních fotovoltaických elektrárnách.

Rozšiřujeme počet bezdrátových senzorů, pracujeme na sjednocování datových skladů a přesouváme výsledky našich měření do nové databáze - influxdb, která umožňuje lepší dotazování a tedy větší možnosti při zpracování a využití nasbíraných dat. Také postupně přidáváme systém upozorňování na případné poruchy a připravujeme chytré ovládání domu. Systém rozvíjíme v partnerství s českou firmou Hardwarío a na otevřeném software.

Vše je trvale veřejně přístupné: GRAFY.VERONICA.CZ

Vizualizace provozních dat

Databáze slaměných domů

Na webových stránkách WWW.VERONICA.CZ/DATABAZE-SLAMENYCH-DOMU provozujeme jedinečnou **mapu a adresář slaměných domů** z celé České republiky. Jde o příklady novostaveb, ale i rekonstrukcí, které využívají pro svou izolaci slaměné balíky. Databáze slouží jako zdroj inspirace pro zájemce o přírodní stavění a jsou v ní zobrazeny podrobné údaje o každém domě (popis domu, fotografie z průběhu výstavby, typ konstrukce, jména architektů a projektantů atd.). V adresáři je již 84 domů a během roku 2019 přibýlo 5 nových.

„Chci poděkovat za to, co děláte pro Zemi. Práce spolku jako je Veronica si velmi vážím, a proto jsem se rozhodl jeho činnost podpořit.“

Z demonstrace na ochranu klimatu v Brně

III. Ochrana přírody a krajiny

Ochrana přírody a krajiny je široký pojem zahrnující nejen práci v terénu, ale také šetrné hospodaření v krajině a minimalizaci dopadů spotřeby na ekosystémy. Ekologický institut Veronica se ochraně přírody věnuje na koncepční i praktické úrovni. Jako jedna ze základních organizací Českého svazu ochránců přírody se podílíme i na činnosti jeho ústředních orgánů.

WWW.VERONICA.CZ/PRIRODNIZAHRADY | WWW.VERONICA.CZ/OCHRANAPRIRODY

Přírodní zahrady

V rámci naší stálé činnosti podporujeme trvale udržitelné malozahradnictví, přenos zkušeností, ukazujeme příklady dobré praxe, vzděláváme i certifikujeme přírodní zahrady.

Za deset let naší činnosti jsme do roku 2019 udělili 195 plaket Přírodní zahrada v Jihomoravském a Zlínském kraji a téměř osm desítek dalších v jiných krajích.

V roce 2019 jsme **certifikovali 16 zahrad**, z toho 1 ukázkovou a 2 školní. Zahrady průběžně zaznamenáváme na Ekomapu Ekologického institutu Veronica WWW.VERONICA.CZ/EKOMAPA a také přímo na Mapu přírodních zahrad WWW.VERONICA.CZ/MAPA-PRIRODNICH-ZAHRAD.

V březnu jsme v Brně uspořádali **cyklus přednášek** „Přírodní zahrada se probouzí“. V rámci tohoto cyklu proběhly celkem tři přednášky na témata Živočichové v zahradě, Rostliny v zahradě a Voda v zahradě. Konaly se také dvě exkurze po přírodních zahradách v Brně – Ořešíně. V dubnu jsme připravili první ročník **výměnné burzy** doma vypěstovaných sazenic užitkových i okrasných rostlin na dvorku Domu ochránců přírody.

Naučná stezka přírodní zahradou v Hostětíně

V Hostětíně proběhla v červnu tradiční **Zahradní slavnost**, spojená s exkurzí a poradenstvím. Na konci září se konala Jablečná slavnost, jejíž součástí byla i exkurze po naší Ukázkové přírodní zahradě. Principům přírodního zahradničení byl také věnován jeden den při Letní škole v Hostětíně. Během celého roku jsme poskytovali **odborné poradenství o přírodních zahradách** a expertně jsme odpověděli na 51 dotazů. Po celý rok jsme prováděli návštěvníky a návštěvnice při komentovaných exkurzích naší ukázkovou přírodní zahradou v Hostětíně.

„Velmi děkuji za určení rostliny a rady, jak na ni. Přeji pěkný konec léta – zelený a plodný!“

Exkurze přírodní zahradou

Managementová ochrana přírody

Dlouhodobě pečujeme o lokalitu „V olší“, k.ú. Hostětín, o rozloze 0,2 ha. Zde **odstraňujeme náletové dřeviny a buřeň a pečujeme o květnatou louku** v lesním porostu s historickým výskytem orchidejí (vstavačovitých), zejména vstavače májového. Do údržby a fytoocenologického mapování lokality jsme zapojili i studenty Mendelovy univerzity v Brně, v rámci jejich studentské praxe. V navržené údržbě budeme pokračovat v dalších letech. Zároveň proběhl fytoocenologický průzkum i dalších lokalit v k.ú. Hostětín vhodných pro budoucí rozšíření naší činnosti v oblasti ochrany přírody.

Na základě úspěšného konceptu jsme získali podporu na přípravu projektu LIFE Veronica na téma: Ochrana trávnickových a lesních stanovišť v evropsky významných lokalitách Jihomoravského a Středočeského kraje.

V přírodní zahradě bádají děti i dospělí

Přírodní zahrada je i místem pro ten správný relax

IV. Vzdělávání a turistický ruch v Centru Veronica Hostětín

Posláním Centra Veronica Hostětín je ukazovat na praktických příkladech, realizovaných projektech a výsledcích jejich monitorování, že vztah k přírodě, místním zdrojům a tradicím spolu s ohleduplným hospodařením může chránit životní prostředí a globální klima, ekonomicky stabilizovat venkov a řešit nezaměstnanost i v poměrně odlehlých oblastech.

WWW.HOSTETIN.VERONICA.CZ

Přehled vzdělávacích a osvětových aktivit v Hostětíně

Centrum Veronica Hostětín je místem pro environmentální vzdělávání. Je určeno širokému spektru cílových skupin: dětem a mládeži (od MŠ po SŠ - viz kapitola V.), laické i odborné veřejnosti, akademickým institucím a studentům VŠ, veřejné správě a samosprávě, neziskovkám, firmám. Od roku 2015 se věnujeme i environmentální výchově pro osoby se zdravotním znevýhodněním (viz kapitola VI).

V Hostětíně pořádáme **exkurze, vzdělávací pobyty, lektorované výlety do krajiny, osvětové kampaně, workshopy**. Akce navštívilo více než 7700 návštěvníků.

Hry a bádání v potoce a v přírodní zahradě jsou náplní programů pro děti

Připravili jsme:

20	exkurzí po hostětínských modelových ekologických projektech
6	jednodenních seminářů
12	vícedenních vzdělávacích akcí (například 4 ovocnářské semináře, Letní a podzimní školu ochrany klimatu, vzdělávací akce na klíč aj.)
15	osvětových akcí a praktických workshopů (7. ročník Zahradní slavnosti, 18. ročník Jablečné slavnosti, kurz pletení proutěných košíků, vánoční pečení, bylinkové workshopy, férovou snídani, každoroční otevírání naučné stezky Naokolo Hostětína, vegetariánskou zabijačku aj.)
8	pobytových akcí pro rodiče s dětmi a další cílové skupiny
9	tematických vycházek do krajiny Moravských Kopanic na Žítkovou
71	jednodenních programů pro školy
13	pobytových programů pro školy

Velký ohlas vzbudila naše zbrusu nová benefiční akce **Vegetariánská zabijačka**. Hosté mohli ochutnat pochoutky, které byly dosud výsadou milovníků masa - tatarák, prejt, škvarkovou pomazánku a jiné - ovšem v bezmasém podání. Netradiční obědové menu zpříjemnila i cimbálová muzika. Akce měla velký mediální ohlas v televizi i rádiu.

Z vegetariánské zabijačky

Jako členové Lísky jsme se zúčastnili, tak jako každý rok, **osvětových kampaní** Ptáci, žijí tady s námi; Stromy; Fair Trade a kampaně Přírodní zahrady, ve které jsme krajským garantem.

Kromě akcí ve standardní nabídce jsme „šili“ vzdělávání na míru. Centrum sloužilo i jako základna pro terénní praktika a workshopy řady vysokých škol, školení firem a dalších institucí.

„Neváhal bych toto místo nazvat mým třetím domovem. Velmi rád se sem vracím a pomáhám jako dobrovolník.“

„Jak tam jednou začneš jezdit, nemůžeš přestat!“ (o dobrovolnické pomoci v Centru Veronica Hostětín)

„Hostětín a Centrum Veronica jsou prostě TOP!“

Udržitelný cestovní ruch

Centrum Veronica Hostětín je významným aktérem na poli udržitelného cestovního ruchu. Jednak svými aktivitami, které vedou lidi k zážitkům z poznávání přírody – a také typem ubytování, kdy ekopenzion splňuje náročné požadavky pro ekologicky šetrné služby.

Do našeho ekopenzionu s kapacitou 28 lůžek lze přijet na dovolenou nebo si zde uspořádat svoji akci - kurz, oslavu, svatbu.

Pro své hosty jsme připravili řadu **aktivit v přírodě**. Nabízíme stezku Naokolo Hostětína, procházku po Sochách v přírodě, Bludiště v přírodě, pobyt v přírodní zahradě, lektorované výlety i řadu samoobslužných aktivit.

V krajině v okolí Hostětína najdete řadu soch, které jsou spojeny naučnou stezkou

Samoobslužné aktivity a programy

Návštěvníci Hostětína využívají naší nabídky samoobslužných aktivit - procházek, při kterých plní různé zajímavé úkoly či kvízy z pracovních listů a objevují krásy okolní krajiny i historii kraje nevšedním způsobem. Každá návštěva se tak může změnit v honbu za pokladem nebo na bádání v přírodě, při kterém si užijí děti i dospělí. Podkladem jsou pracovní listy, které si zájemci mohou stáhnout z webu nebo je dostanou v Centru Veronica.

V roce 2019 byly dostupné tyto aktivity:

- Švihácká hledačka
- Hledačka Živ-li's s živly
- Jabloně
- Badatelská stezka
- Procházka přírodní zahradou
- Bludiště v přírodě

WWW.HOSTETIN.VERONICA.CZ/SAMOOSLUZNE-AKTIVITY

Úvodní panel k Bludišti

Centrum Veronica - místo pro setkávání

S občany Hostětína a našimi příznivci se pravidelně **scházíme u příležitosti Vánoc a Velikonoc** a při každoročním otevírání naučné stezky Naokolo Hostětína.

Náš sál využilo také 9 nejen místních rodin (oslavy, křtiny, trachty). Své akce zde uspořádaly i regionální organizace, spolky a firmy. Proběhl zde i dětský karneval a hostětínský ples.

Setkání občanů při Vánočním tvoření

Svatební tabule

„Moje lednově šedesáté narozeniny jsem chtěla oslavit pouze s rodinou a jinak, ne v lednu! Celá rodina jsme na začátku června odjeli ze Znojma do Hostětína – a byla to dobrá volba. Všem se u vás moc líbilo prostředí přírodní zahrady a ekologického penzionu a okolních luk. Užívali jsme si také příkladného lidského přístupu všech zaměstnankyň, se kterými jsme se setkali. Váš penzion budu ráda doporučovat kamarádům a přátelům. Bylo mi ctí, moci uspořádat oslavu právě u vás.“

V. Environmentálně zaměřené výukové programy pro školy

Jeden z hlavních pilířů vzdělávání v Centru Veronica Hostětín je zaměřen na děti a mládež. Pro školy je připravena rozsáhlá nabídka environmentálně zaměřených výukových programů - jednodenních i pobytových, při kterých se žáci věnují poznávání přírody a krajiny, řemeslům i udržitelnému rozvoji. Programy se opírají o unikátní prostředí ekologické obce Hostětín i jejího přírodního okolí - krajiny Bílých Karpat.

WWW.HOSTETIN.VERONICA.CZ/SKOLY

Jednodenní výukové programy

V roce 2019 nás navštívilo na **2500 žáků a studentů**, konkrétně 794 žáků z 29 mateřských škol (dvojnásobný nárůst oproti roku 2018), 1329 žáků z 48 základních škol a 281 studentů z 14 středních škol z celé republiky (s převahou Zlínského kraje).

Připravili jsme **dva nové výukové programy pro školy**. V programu “Kompost, fuj?” žáci objevují důležitost koloběhu živin a význam organismů při vzniku půdy. Léčivé bylinky a tajemný příběh z Moravských Kopic poznají v programu “Voňavé dobrodružství”.

Výuka dětí probíhá především venku, v přírodní zahradě a v altánu

Náš lektorský tým realizoval v průběhu roku celkem **71 jednodenních ekologických výukových programů**. Mezi školami byl již tradičně největší zájem o programy zaměřené na interpretaci hostětínských ekologických projektů (Kdyby tisíc Hostětínů, Kouzelný Hostětín, EcoGame), oblíbené byly také programy odehrávající se v naší ukázkové přírodní zahradě a sadu (Živá zahrada, Bylinková zahrádka, Voňavé dobrodružství, Živá a mrtvá voda a favorit v podzimních měsících Piju mošty, což ty?). Terénní výukové programy (Les vůní, barev a zvuků, Bělokarpatské poklady) proběhly v okolní krajině se zajímavými biotopy. V zimních a časně jarních měsících byl velký zájem i o programy zaměřené na řemesla a tradice (Řemesla našich předků, Kouzlo Vánoc, Velikonoční oslava).

„Hezké pokoje, díky za výborné jídlo. Lektořky byly skvělé. Jen tak dál! Děkujeme!“

„Moc děkujeme, bylo to tu super a děcka jsou nadšené, což je nejdůležitější.“

Pobytové programy pro školy

Zázemí Centra Veronica Hostětín a pestrá nabídka programů láká stále více škol z různých krajů České republiky. V roce 2019 jsme realizovali **13 pobytových programů** (2-5 denních) pro děti mateřských a základních škol.

Program při pobytových programech je plný zábavy, bádání, ale i adrenalinu 😊

Připravili jsme pobytový program Svět zahradních skřítků pro žáky MŠ a mladší žáky 1. stupně ZŠ, v rámci kterého se děti seznámily s vybranými přírodními zákonitostmi a ději a prohloubily si tak svůj vztah k přírodě. Starší žáci 1. stupně ZŠ využili nabídky naučného pobytového programu Bádej a hraj, poznej náš kraj, při kterém si osvojili badatelské dovednosti a prozkoumali, jak funguje pasivní dům a jak lze využívat obnovitelné zdroje. S žáky 2. stupně ZŠ jsme realizovali terénní pobytový program “Za tajemstvím krajiny Bílých Karpat”, na jehož vzniku se podíleli pracovníci CHKO Bílé Karpaty. V průběhu programu se žáci zaměřili na historický vývoj krajiny i její současný stav. Žáci si v rámci simulační hry také vyzkoušeli, jak mohou v roli aktivních občanů stav krajiny ovlivňovat v reálném životě.

Umíme učit i v angličtině. Navštívila nás Britská mezinárodní mateřská a základní škola International School Olomouc, pro kterou jsme připravili pobytový program o ovocnářství.

Pracujeme i s dětmi se zdravotním postižením (viz dále). S dětmi s poruchami autistického spektra ze ZŠ a MŠ Motýlek jsme se při pobytu zaměřili na prohlubování jejich senzitivity k přírodě.

Program při pobytech zahrnuje řadu nevědních aktivit

„Děkuji všem, kteří se o nás přímo i nepřímo starali. Děkuji lektorkám za svatou trpělivost a vysoce profesionální přístup. Děkuji, že jsme tu mohli být a ráda se sem vrátím se svou další třídou.“

Nový pobytový program Voda v krajině

V roce 2019 jsme vytvořili a následně pilotně ověřili nový pobytový program Voda v krajině. Jedná se o třídní program pro 2. stupeň ZŠ a SŠ o **aktuálním celospolečenském tématu nedostatku vody v krajině**. Žáci se při terénním výzkumu a badatelských aktivitách seznámili s problematikou, osvojili si základní poznatky a souvislosti, postupně odhalili příčiny problémů a navrhli praktická řešení, jak s vodou v krajině hospodařit. Simulační hrou v závěru programu, kdy se z žáků stali účastníci veřejného projednávání záměru stavby přehrady, si prakticky vyzkoušeli roli zodpovědných občanů.

Bádání v potoce. Co se děje s vodou?

Vytvoření programu bylo podpořeno v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí a nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

„Velmi vhodné místo a prostředí pro ekopobyty. Výborně zvolení lektori. Měli zájem své znalosti předat dál a byli opravdu velmi tolerantní a přizpůsobili se věku žáků.

„Děkujeme za program a za důvěru, že jste nám svěřili toto krásné a pohodové místo. Chválíme zvláště za pozitivní přístup lektorů. Všichni byli moc milí!

VI. Environmentální výchova pro osoby se zdravotním znevýhodněním

Již pět let se věnujeme environmentální výchově a vzdělávání handicapovaných a propojování EVVO se sociální oblastí. Známe potřeby osob s různým zdravotním omezením a jejich možnosti při návštěvě Bílých Karpat. Ve spolupráci se Správou CHKO Bílé Karpaty jsme vytvořili Plán interpretace Bílých Karpat pro zdravotně znevýhodněné, který slouží jako podklad pro vytváření programů pro tyto cílové skupiny. Areál i budova Centra Veronica jsou přizpůsobeny osobám s handicapem. Máme orientační popisky v Braillově písmu, vodící linie, pokoj vybavený speciálním polohovacím lůžkem a zvedákem se závěsem. Pro tuto cílovou skupinu máme i nabídku krátkodobých a dlouhodobých programů EVVO.

WWW.HOSTETIN.VERONICA.CZ/PRO-OSOBY-SE-ZDRAVOTNIM-POSTIZENIM

V roce 2019 jsme pracovali především se zrakově a tělesně postiženými dětmi i dospělými. Uspořádali jsme již 3. ročník letních **odlehčovacích psychorehabilitačních pobytů** (2 turnusy) pro děti s diagnózou SMA (spinální muskulární atrofie) a svalové dystrofie, pobyt pro děti s kombinovaným postižením ze spolku Domov pro mne, z.s. i **pobytové programy a semináře** pro klienty Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) z poboček Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž. Proběhly i výukové programy pro Diakonii Vsetín, pro děti z organizace Za sklem, o. s. a žáky z Dětského domova, Základní školy a Praktické školy Valašské Klobouky. Dále jsme realizovali pobyťový program pro žáky s poruchami autistického spektra ze ZŠ a MŠ Motýlek. Jako odborný garant jsme se podíleli na tvorbě programů pro handicapované děti v rámci projektu Tradice Bílých Karpat, z.s.

Příprava hlíny na omítání slaměného domku jako jedna z aktivit pobytu dětí se SMA

Z pobytu „SMáků“

O základech environmentální výchovy a o domácí ekologii jsme **proškolili** pracovníky vybraných neziskových organizací, krajských a příspěvkových organizací a studenty škol působících ve zdravotní a sociální oblasti.

Díky programům EVVO přizpůsobeným pro osoby s handicapem jsme příkladem i pro ostatní ekocentra nebo organizace, které by chtěly pracovat s touto cílovou skupinou.

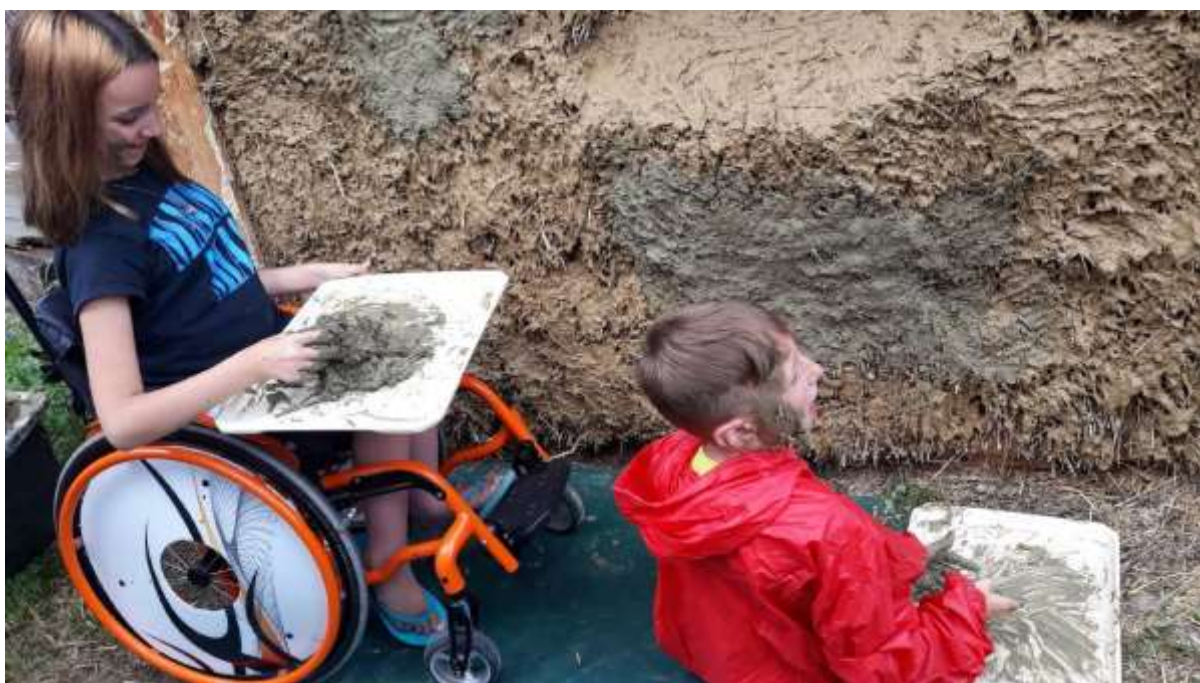
Naši činnost jsme **prezentovali na mezinárodní konferenci Come in** v polské Poznani a také při **Zahradní slavnosti v Hostětíně**. Slavnost jsme připravili ve spolupráci se SONS Vsetín. Program byl určen nejen pro nevidomé a slabozraké, ale umožnili jsme i vidomým, aby si vyzkoušeli kompenzační pomůcky, pohyb bez použití zraku a kavárnu potmě.

Projekt „Hostětín pro každého aneb překonáme bariéry“ byl podpořen v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí a nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

„Již 2x jsme v Centru Veronica Hostětín pořádali týdenní tábor pro mládež s postižením - naprosto skvělý přístup celého personálu, výborné jídlo a krásné prostředí. Je nám zde s dětmi vždy moc dobře. Je to naše srdcovka:-) A samozřejmě třešničkou na dortu je výborný mošt :-)“

„Za organizaci pobytu pro děti s atrofií a dystrofií děkuji. Honzík byl nadšený, letos si tábor užil ještě víc než loni a celou dlouhou cestu zpět domů vyprávěl a vyprávěl. Mám radost, když má radost :)“

Práce s hlinou

Taneční vystoupení dětí při benefičním dni

VII. Ekologická poradna

Zabýváme se preventivní ochranou životního prostředí, nabízíme rady, analýzy i dlouhodobější konzultace. Ekologická poradna v centru Brna je pro veřejnost dostupná osobně, telefonicky, e-mailem i přes webové rozhraní. Návštěvníci poradny mají k dispozici rozsáhlou knihovnu a studovnu. Specializované ekologické poradenství poskytujeme také na našem pracovišti v Hostětíně. Poradna naplňuje standardy Sítě ekologických poraden STEP a podílí se na vedení této zastřešující organizace.

WWW.VERONICA.CZ/PORADNA

Během celého roku 2019 fungovala ekologická poradna pro nejširší veřejnost: díky zakázce **Zelený telefon města Brna** a díky finanční podpoře organizací, ale i individuálních dárců. Klienti se s námi spojili nejčastěji prostřednictvím virtuální návštěvy vypracovaných dotazů na webových stránkách. Poradna odpovídala na dotazy i klasicky, při osobních konzultacích, přes telefon, přes e-mail a webový formulář.

Důležitým nástrojem poradenství je **ekoporadenský web**. Čtenářky a čtenáři na něm v roce 2019 našli celkem 405 vypracovaných odpovědí na nejčastější a nejdůležitější otázky, které poradna dostala. Webové stránky s odpověďmi měly v roce 2019 rekordní návštěvnost 312 000 osob, s nárůstem o 15 % oproti roku 2018. Nejčtenější dotaz za rok 2019 se věnoval oblasti ekologického úklidu a praní: „Jaký je rozdíl mezi jedlou a prací sodou?“, který měl skoro 14 000 zhlédnutí.

„Ďakujem za vašu odpoveď... Preštudujem si všetky webky, ktoré ste mi poslali, a keď sa na nich dozviem odpovede na naše otázky, už budeme vedieť ako náš problém vyriešiť. Prajem veľa zdaru vo vašej práci, ktorá ma určite zmysel pre lepšiu budúcnosť.“

„Mockrát děkuji! Jdu šířit, sdílet a apelovat. 😊 Přeji mnoho úspěchů.“

Během roku 2019 jsme na webové stránky přidali dalších šest **vypracovaných odpovědí** na položené dotazy. Nově zodpovězené dotazy: Jaký zvolit filtr na vodu vhodný pro přípravu kávy a čaje? Jak zabránit letnímu přehřívání kanceláří? Jaká je spotřeba vody při výrobě plastů? Do čeho si kupovat jídlo s sebou v restauracích a stáncích? Čím vyčistit plíseň z kachlíček a ze závěsu? Kam zahodit LED žárovku, zářivku a klasickou žárovku?

V roce 2019 jsme **odpověděli na 514 evidovaných dotazů**. Nejvíce klientů kontaktovalo službu osobně v otevírací době (193), dále přes webový formulář (146), e-mailem (96) a telefonem (70). Největší zájem byl o témata odpady, studánky, ekologická domácnost a dále pak o živočichy, ekologické zahrady, ekologické stavění a úspory energie, zeleň a kácení.

Struktura evidovaných poradenských dotazů

Téma	Počet dotazů	Procenta
odpady, recyklace	110	21 %
studánky	78	15 %
domácnost, ekospotřebitel, ekologické značení	58	11 %
živočichové	53	10 %
zahrady, včetně přírodních	51	10 %
energie, stavitelství, klima	39	8 %
zeleň, kácení	28	5 %
zemědělství, ovocnářství	28	5 %
voda, praní, čištění	27	5 %
ochrana přírody, pozemkové spolky, životní prostředí	21	4 %
ovzduší, hluk, světelné znečištění	7	1 %
právo, účast veřejnosti, územní plán	6	1 %
doprava, cyklostezky, turistika	4	1 %
ostatní	4	2 %
Součet	514	100 %

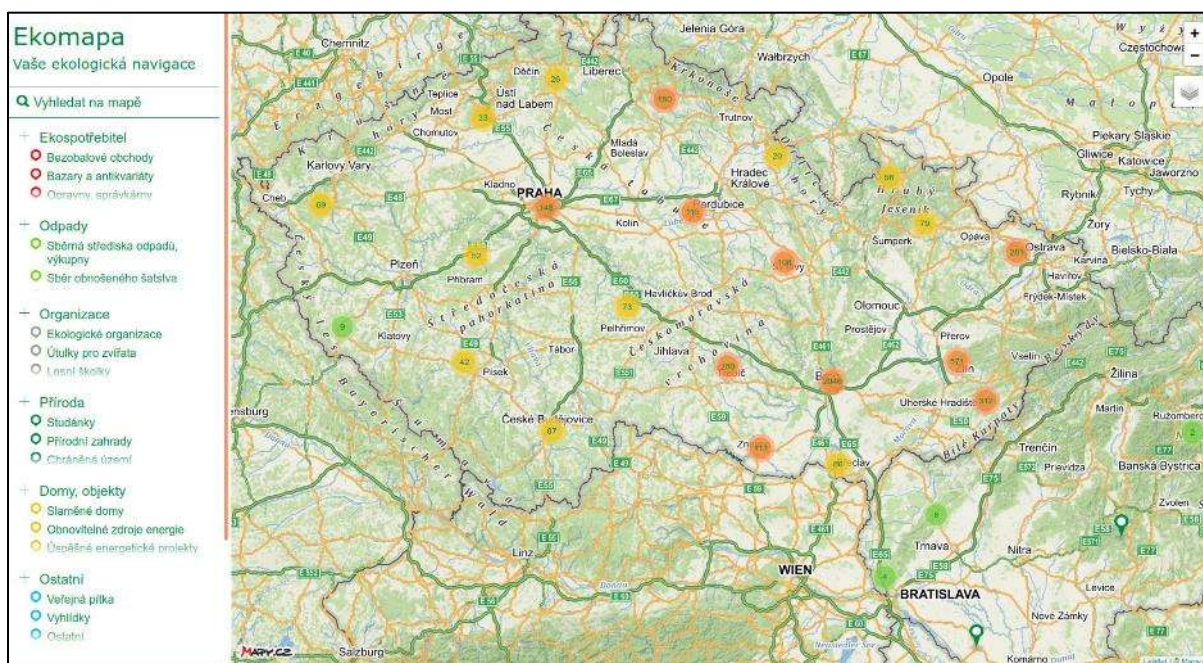

Exkurze pasivním domem

Ekomapa

Naše ekoporadna vyvinula, rozvíjí, aktualizuje a využívá unikátní informační nástroj – internetovou Ekomapu, WWW.EKOMAPA.ORG. Ekomapa zobrazuje objekty i místa, která souvisí se životním prostředím či umožňují šetrnější nakupování. Má **více než čtyřicet kategorií** z oblastí ekospotřebitel, odpady, příroda, stavby, instituce a další. Má přibližně 4800 zajímavých a důležitých záznamů z celé republiky. Nejvíce pokrývá oblast Jihomoravského a Zlínského kraje.

Během roku 2019 jsme vytvořili a nasadili do ostrého provozu zcela novou verzi Ekomapy, která je **vhodná pro mobilní zařízení** (mobily, tablety). Je i mnohem rychlejší a uživatelsky příjemnější. Do Ekomapy přibýlo více než 500 nových objektů a stovky dalších prošly revizí. Nejvíce přibýlo nových studánek a sběrů šatstva. Objekty vkládali pracovníci Ekologického institutu Veronica, dobrovolníci, stážisté, ale i samotní uživatelé.

Ekomapa

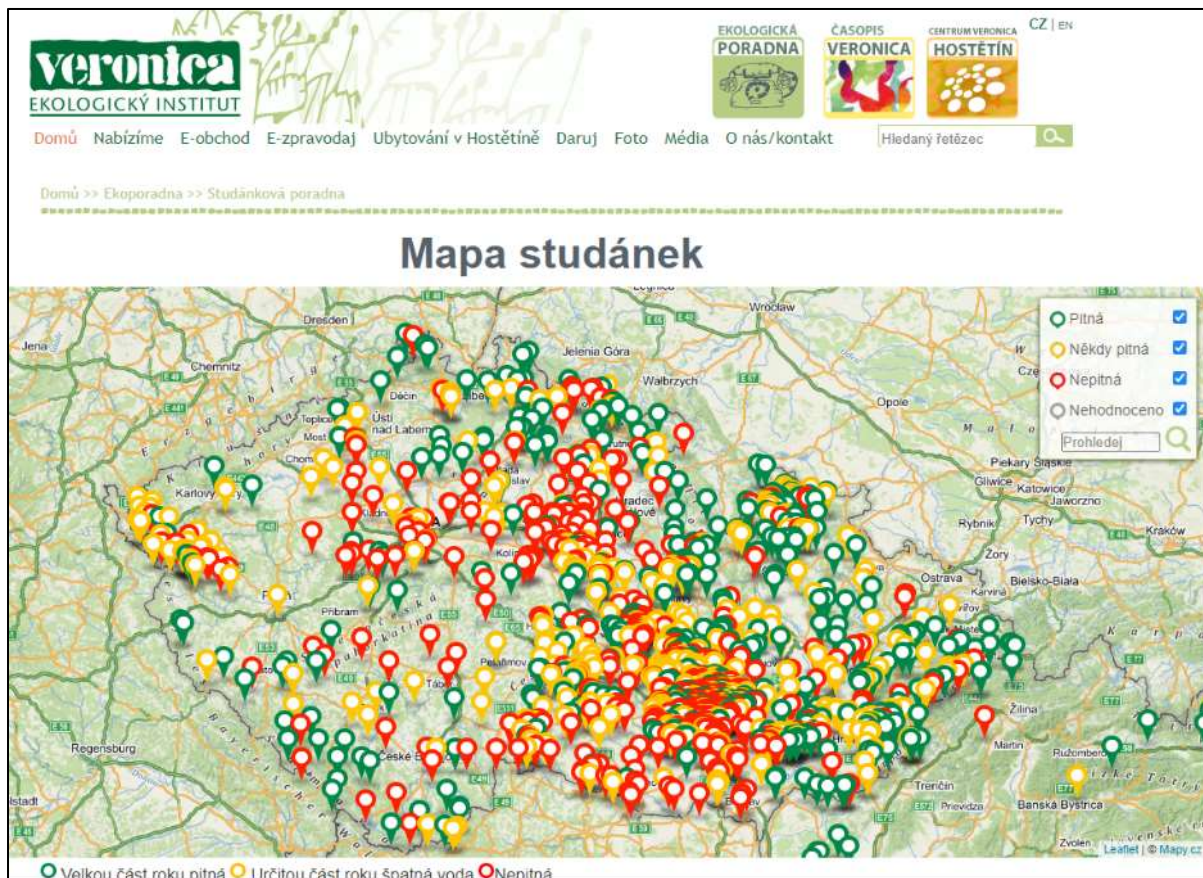
Studánková poradna

Po celý rok 2019 fungovala v Brně každé pondělí tzv. studánková poradna. Nejčastěji se lidé ptali na kvalitu vody různých studánek, pramenů či vrtů. Během roku provedla poradna bezplatně přes 100 částečných **chemických rozborů** kvality vody a zodpověděla na skoro **80 tematických dotazů**.

Na mapě studánek WWW.VERONICA.CZ/MAPA-STUDANEK a zároveň v Ekomapě je aktuálně zaznamenáno přes **1300 studánek a pramenů** po celé České republice, s fotografií a informacemi o kvalitě vody. Během roku 2019 jsme přidali více než 100 nových studánek a aktualizovali stovky stávajících záznamů.

Na základě dotazů a poptávek v ekologické poradně jsme se zaměřili převážně na upřesnění údajů o dusičnanech a na organické znečištění vod. Studánky v Brně a okolí jsme pravidelně osobně kontrolovali, prověřovali jejich stav a měřili kvalitu vody.

Během roku jsme několikrát vystoupili v Českém rozhlase a České televizi, kde jsme popsali, co všechno studánková poradna umí a co nabízí veřejnosti. Podklady použili následně novináři na přípravu článků do regionálních tisků.

Mapa studánek

Informujeme a radíme na webu a sociálních sítích

Za rok 2019 měly naše webové stránky celkem **827 000 zobrazených stránek**; z toho 312 000 návštěv bylo na stránkách se zodpovězenými dotazy ekologické poradny a 47 000 na stránkách časopisu.

Týká se to stránek WWW.VERONICA.CZ, WWW.HOSTETIN.VERONICA.CZ, WWW.UMENIVYBIRAT.CZ, WWW.CASOPISVERONICA.CZ a WWW.CO2LIGA.CZ.

Mezi nejnavštěvovanější stránky patřily: Hodina Země (22 000 zobrazení), Jaký je rozdíl mezi jedlou a prací sodou? (13 900), Kde koupit žížaly do kompostéru? (13 200), Ekopenzion Hostětín (12 300), Co dělat se zraněným ptákem? (7 500), Mapa studánek (6800), Jaká je spotřeba vody na různé domácí úkony? (6 400).

Na **facebooku** [@EIVERONICA](https://www.facebook.com/EIVERONICA) máme přes 7000 fanoušků, zeď Centra Veronica [@VERONICAHOSTETIN](https://www.facebook.com/VERONICAHOSTETIN) sleduje cca 3100 fanoušků.

Internetový elektronický emailový zpravodaj **RozVerky** posíláme zpravidla 1× za tři týdny na přibližně 17 000 adres. V roce 2019 jsme jej poslali 13krát.

„Mockrát děkuji za vaši odpověď, rozhodně mi pomohla se lépe zorientovat v problematice... Jsem ráda, že vodou ředitelné nátěrové barvy neobsahují tolik škodlivin... Budu si spíše více dávat pozor na nátěry na bázi jiných rozpouštědel.“

Obchůdek s regionálními výrobky a tematickou literaturou v Hostětíně

VIII. Zelená domácnost, zelená instituce, zelená firma

Ekologický institut Veronica poskytuje poradenství a ukazuje praktické příklady v oblasti snižování spotřeby, změny spotřebitelského chování, šetrného provozu domácností, veřejných institucí i firem. Zprostředkováváme veřejnosti vědecká poznání a vedeme ji k samostatnému promýšlení environmentálních souvislostí spotřebitelského chování. Šetrnými návody se sami řídíme v Domě ochránců přírody v Brně a v Centru Veronica Hostětín.

WWW.VERONICA.CZ/NAKUPOVANI | WWW.VERONICA.CZ/ZELENEURADOVANI | WWW.UMENIVYBIRAT.CZ

Ekologický provoz domácností

Během roku jsme aktualizovali spotřebitelské informace a doporučení, která jsou k dispozici čtenářům webových stránek. Na webu během roku přibylo šest vypracovaných odpovědí na nové otázky v oblasti zelené domácnosti - viz kapitola Ekologická poradna.

V roce 2019 jsme uspořádali několik seminářů a workshopů věnovaných ekologickému provozu domácností (např. šetrný úklid, praktický workshop eko-nakupování v praxi, minimalismus v domácnosti).

Environmentálně šetrný provoz institucí

Veronica funguje jako poradenská organizace v oblasti environmentálně šetrného provozu institucí. Pomáháme jim zavádět tzv. "zelené úřadování". Na tématech spolupracujeme velmi úzce se Sítí ekologických poraden STEP.

Během roku 2019 došlo k aktualizaci, doplnění a rozšíření databáze příkladů dobré praxe. Jde o přehlednou mapu a databázi příkladů dobré praxe environmentálně šetrného provozu institucí v České republice. Je to přehled veřejných institucí, od malých obecních úřadů po velké instituce, které se ve svém provozu chovají (částečně) ekologicky šetrněji a mohou být zdrojem inspirace pro ostatní. V databázi je nyní 26 organizací. WWW.VERONICA.CZ/PRIKLADY-DOBRE-PRAXE

„Děkuji za zaslání. (Informace) určitě využijeme a pokusíme se i o nějaké lepší ekologické hospodaření - především osvětlení ve škole.“

IX. Podpora místní ekonomiky

Udržitelnost a spokojený život spočívají ve znalosti místa po stránce „místního dědictví“ (přírodní danosti, místní tradice, historie, kulturní specifika místa) i po stránce „reálného fungování“ (sociální aspekty šetrnějšího života, možnosti lokálních ekonomik, skutečné možnosti obecní správy a jejich využívání, legislativa, občanská angažovanost místní komunity). Ekologický institut Veronica šíří environmentální aspekty regionálního rozvoje jak po obsahové, tak po procesní stránce.

WWW.HOSTETIN.VERONICA.CZ/STUDIE

Regionální značka Tradice Bílých Karpat (TBK)

Podílíme se na činnosti Tradice Bílých Karpat, z. s. - spolku podporujícího tradiční zemědělskou a řemeslnou produkci a zejména rozvoj tradičního ovocnářství.

Regionální značka Tradice Bílých Karpat® je ochranná značka pro výrobky a služby z jedinečné krajiny Bílých Karpat. V roce 2019 byli certifikováni 2 noví držitelé regionální značky, celkem jich je tedy 48.

WWW.TRADICEBK.CZ | WWW.VYROBKYZKRAJE.CZ

Prezentace držitelů regionální značky Tradice Bílých Karpat při Jablečné slavnosti

Jablečná slavnost v Hostětíně

Již 18. ročník tradiční slavnosti - oslavy bělokarpatského ovocnářství - představil na konci září dva a půl tisícům návštěvníků nejen hostětínské mošty a další výrobky se značkou Tradice Bílých Karpat, ale i některá řemesla, jejichž ukázky byly při akci k vidění a návštěvníci si je mohli prakticky vyzkoušet.

Akce je věnována i ekologickému vzdělávání (dospělých i dětí). Nedílnou součástí je i ovocnářská výstava s ochutnávkou starých odrůd ovoce a poradenstvím, exkurze přírodní zahradou a ekologickými projekty, ekologická poradna. Pro děti jsme připravili bohatý vzdělávací a zábavný program. Návštěvníci si mohli poslechnout vystoupení folklórních souborů, ochutnat hostětínské jablečné moučníky, bioguláš, kyselici a vegetariánské speciality, které připravovala především hostětínská kuchyně. Slavnost jsme pořádali se spolkem Tradice Bílých Karpat, s Moštárnou Hostětín a obcí Hostětín. S organizací nám pomáhalo přes 100 dobrovolníků.

Při slavnosti výrazně dbáme na ekologický dopad akce. Všechny nápoje na akci jsme podávali ve vratných nápojových kelímcích, pozornost jsme věnovali i minimalizaci odpadů a jejich důslednému třídění. Návštěvníky jsme motivovali k příjezdu na kole nebo veřejnou dopravou. Představili jsme jim regionální výrobky se značkou Tradice Bílých Karpat a ochutnali i občerstvení z biopotravin. Mohli se zúčastnit eko-ankety,

WWW.JABLECNA-SLAVNOST.CZ

Brněnský biojarmark

V říjnu 2019 se na Zelném trhu v Brně konal již 28. Brněnský biojarmark. Ekologičtí zemědělci na něm nabízeli zeleninu, ovoce, mléčné i masné výrobky, pomazánky, marmelády, víno aj. I přes nepřízeň počasí se akce zúčastnilo přibližně 1000 návštěvníků, 9 ekologických zemědělců a výrobců certifikovaných biopotravin, 2 místní výrobci regionálních potravin bez certifikátu a 2 neziskové organizace. Děti se mohly zapojit do drobných soutěží a úkolů, dospělí se mohli přijít poradit o své zahrádce do ekologické poradny. Díky spolupráci s městskou částí Brno-střed byl biojarmark součástí celoročního seriálu Trhy na Zelnáku. Akci uspořádalo Regionální sdružení ČSOP Brno ve spolupráci s námi.

Brněnský Biojarmark na Zelném trhu

X. Časopis Veronica

Časopis pro ochranu přírody a krajiny Veronica je environmentálně orientované celorepublikové periodikum. Sleduje dlouhodobé trendy i aktuální problémy ochrany přírody a krajiny. Zapojením literárních a výtvarných prvků chce podnítit k prožívání a poetickému vnímání přírody a krajiny.

WWW.CASOPIS.VERONICA.CZ

33. ročník časopisu vycházel jako čtvrtletník, v rozsahu 48 stran. Autorkou obálek byla Magdalena Říčná. Redakce čtenářům nabídla témata Zeleň mezi domy (2/2019) a Kůrovec (3/2019). Další dvě čísla ročníku měla pestrou skladbu témat.

V čísle 1 se v časopise vrátila například témata „sucho“ a „velké šelmy“. Více než obvykle byly v čísle přítomny umělecké a filozofické přesahy ochrany přírody a krajiny.

Čtenáři našli rozhovor Šumava vítězná nebo povídání o ničení půdy v článku Sucho jako šance.

Číslo 2 bylo věnováno atraktivnímu tématu zeleně ve městě, její funkci pro životní prostředí města a zdraví obyvatel. Číslem se prolínala problematika sucha a s tím související rady, jak v této nové situaci přistupovat k ochraně a pěstování stromů, co s trávníky apod. Na přípravě čísla se autorsky podíleli pracovníci Veřejné zeleně města Brna, proto je zde celá řada příkladů právě brněnských.

V čísle 3 se jeho autoři věnovali nesmírně aktuálnímu a závažnému tématu rozpadu českých lesů, zejména smrkových. Číslo vyšlo pod titulem Kůrovec. Čtenáři se dostalo jak vysvětlení týkající se samotného škůdce – kůrovce, tak propojení s problematikou sucha a pěstování kritizovaných monokultur. Velká pozornost byla věnována Jeseníkům, ale i dalším oblastem. Vzhledem k současnému stavu lesů číslo vyvolalo velkou pozornost.

Číslo 4 mimo jiné otevřelo debatu k problematice Soutoku Moravy a Dyje a možnosti zde vyhlásit novou CHKO. Vrací se ke kůrovci i k tématu otevřenému v čísle 2 – jaké dřeviny pěstovat v době klimatické krize. Redakce rovněž představila Strom roku – borovici v Chudobíně.

Všechna čísla byla doplněna pravidelnými rubrikami Zajímavosti z přírody, Krajina mého srdce, Ekoporadna, Recenze, Z činnosti ČSOP.

Anotace obsahu čísel a některé články jsou on-line přístupné všem na internetových stránkách časopisu <http://casopisveronica>. Pro předplatitele jsou v elektronickém archivu k dispozici veškerá dosud vydaná řádná (tj. nikoliv „zvláštní“) čísla.

XI. Spolupracujeme a propojujeme

Ekologický institut Veronica a jeho pracovníci se podílí na vedení a činnosti řady nevládních asociací a sítí.

Pracovali jsme v předsednictvu Ústřední výkonné rady ČSOP, výkonném výboru Sítě ekologických poraden STEP, v radě Klimatické koalice. Jsme členem spolku Tradice Bílých Karpat, z. s., Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina, z. s., Sdružení středisek ekologické výchovy ve Zlínském kraji - Líska, z. s., projektu Ekopobyt, který sdružuje pobytová střediska environmentální výchovy z celé republiky a členy sítě přírodních zahrad v České republice a rovněž nově vzniklé Asociace zahradní terapie,. Působíme v programovém výboru Místní akční skupiny Bojkovsko a aktivně se podílíme na činnosti pracovní skupiny projektu Vytvoření komunitního plánu na území ORP Luhačovice - oblast osoby se zdravotním postižením a senioři.

Podílíme se také na činnosti pracovní skupiny pro EVVO na Ministerstvu životního prostředí a pracujeme ve Výboru pro udržitelné municipality Rady vlády pro udržitelný rozvoj a ve Výboru pro EU Rady vlády pro NNO a v Monitorovacím výboru Integrovaného regionálního operačního programu.

XII. Finanční zpráva

Přehled o aktivech a pasivech k 31. 12. 2019

(Rozvaha ve zkráceném rozsahu)

	Částka v Kč	Částka v EUR
Dlouhodobý majetek	27 540 846	1 083 859
Finanční majetek	103 000	4 054
Oprávkový k dlouhodobému majetku	-14 049 883	-552 927
Zásoby	208 457	8 204
Krátkodobý finanční majetek (pokladna, banka)	4 357 572	171 490
Pohledávky	80 758	3 178
Jiná aktiva – přechodné účty	556 341	21 895
Aktiva celkem	18 797 091	739 752

Vlastní jmění	15 660 891	616 328
Krátkodobé závazky	2 495 903	98 225
Jiná pasiva – přechodné účty	511 660	20 136
Fondy	44 708	1 759
Výsledek hospodaření roku 2019	83 929	3 303
Pasiva celkem	18 797 091	739 752

Výsledovka

Přepočten na EUR kurzem ČNB k 31. 12. 2019, 1 EUR = 25,41 Kč

	Částka v Kč	Částka v EUR
Materiálové náklady	1 297 817	51 075
Služby	1 642 004	64 620
Mzdové náklady včetně sociálního a zdrav. pojištění	3 259 484	128 276
Daně a poplatky	5 193	204
Odpisy	866 144	34 087
Poskytnuté členské příspěvky	37 450	1 474
Ostatní náklady	181 447	7 141
Náklady celkem	7 289 539	279 736

Nadační příspěvky, dary od fyzických i práv. Osob:		
Celkem v částce (viz Přehled „Přijaté dary“)	630 389	24 809
Členské příspěvky	12 700	500
Přijaté dotace:		
Celkem v částce (viz Přehled „Přijaté dotace“)	1 310 001	51 555

Služby:		
Tržby z prodeje časopisu Veronica, ostatních tiskovin a zboží	872 500	34 337
Tržby za služby Centra Veronica Hostětín (strava, ubytování, pronájem, exkurze)	2 455 491	96 635
Ostatní služby	1 077 885	42 420
Ostatní:		
Čerpání Fondů majetku pořízeného z dotací	864 073	34 005
Čerpání Fondu veřejné sbírky	2 811	111
Výnosy z podílu v Moštárna s.r.o.	124 950	4 917
Jiné ostatní výnosy	22 669	892
Výnosy celkem	7 373 469	290 180
Hospodářský výsledek za období	83 929	3 303

Nemáme ze zákona povinnost auditu účetnictví, naše účetnictví prošlo revizí a celá účetní závěrka včetně příloh a revizní zprávy je k dispozici v sídle naší organizace.

Přehled přijatých dotací za rok 2019

Státní rozpočet

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
199 664	Rozhodnutí č. 97/32/19 Podpora projektu Klima v souvislostech pro poskytovatele EVVO	Ministerstvo životního prostředí	Provoz
199 812	Rozhodnutí č. 99/32/19 Podpora projektu Ekoporadenství atraktivně a moderně	Ministerstvo životního prostředí	Provoz
199 368	Rozhodnutí č. 98/32/19 Podpora projektu Hostětín pro každého aneb překonejme bariéry	Ministerstvo životního prostředí	Provoz
123 860	Podpora na přípravu projektové dokumentace k LIFE EVL č. j. MZP/2019/320/673 (část z celkem 240 000,- Kč - čerpání v r. 2019-2020)	Ministerstvo životního prostředí	Provoz

Územně samosprávné celky

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
62 000	Sml. č. 4219091561 Veronica- brněnský časopis pro ochranu přírody a krajiny, 33. ročník	Statutární město Brno	Provoz
10 000	Sml. č. 4219091563 Ekomapa pro Brno	Statutární město Brno	Provoz
11 000	Sml. č. 4219091562 Brněnská zeleň klimatické úpravy města	Statutární město Brno	Provoz
60 000	Sml. č. 01947/2019/SOC – dotace na pobyty dětí se SMA	Moravskoslezský kraj	Provoz
35 000	Sml. č. SDO/KHEJ/155/19 – dotace na pobyty dětí se SMA	Jihočeský kraj	Provoz

Státní fondy

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
209 297	Sml. č. 14811862,, podpora projektu „GRETA“ (čerpání z celkové dotace 1 998 984,- Kč na období 7/2019-6/2021)	Státní fond životního prostředí	Provoz
200 000	Rozhodnutí č. 12621862 - podpora projektu Hostětín živá učebnice udržitelného rozvoje	Státní fond životního prostředí	Provoz

Fondy EU

Částka (Kč)	Popis	Poskytovatel	Provoz / investiční
1 882 823	Rozhodnutí č. OPZ/2.1/129/0014946 záloha k podpoře projektu Environmentální sociální podnik – Zpracovna ovoce a kavárna Veronica	Ministerstvo práce a sociálních věcí	Provoz / investiční

Přijaté dary

Přijaté dary v roce 2019:	
Přijaté dary – individuální dárci	241 554 Kč
Přijaté dary – individuální dárci časopisu Veronica	30 317 Kč
Příspěvek od Nadace Veronica na projekt "Městská divočina jako klimatizace města" (část čerpání z 50 000,- Kč z r. 2018)	26 842 Kč
Dar od Dobrý skutek z.s.	50 000 Kč
Příspěvek od Nadačního fondu Domáci anděl	20 000 Kč
Příspěvek od Život dětem o.p.s.	258 800 Kč
Příspěvek od Nadačního fondu Advokáti dětem	10 000 Kč
Dar od Nadačního fondu VIAIV	20 000 Kč
Dar od Nadace Bratří Lužů	20 000 Kč
Příspěvek od Nadace Naše dítě	30 000 Kč
Přijaté dary – individuální dárci	128 786 Kč
Dar HSBC France	40 000 Kč
Dar od Tradice Bílých Karpat z.s.	104 186 Kč
Dary přijaté v rámci veřejné sbírky – Zpřístupnění přírodní zahrady u Centra Veronica Hostětín pro hendikepované – do fondu veřejné sbírky *	46 639 Kč
Dary přijaté v r. 2019 celkem: **	1 027 124 Kč

Pozn.

* Zůstatek fondu veřejné sbírky k 31. 12. 2019 je 44 707,51 Kč.

V r. 2019 bylo v rámci fondu přijato 46 639,- Kč a čerpáno 2 041,49 Kč.

** Část přijatých darů v částce 350 069,07 Kč byla převedena do roku 2020.

Z celkové částky přijatých darů byly dary ve výši 537 586 Kč určeny na pobyty dětí se spinální muskulární atrofií.

XIII. Naši lidé

Za úspěšně zvládnutý rok 2019, za všechnu práci, nasazení a odhodlání naplňovat naše poslání, patří velký dík všem zaměstnancům a externím spolupracovníkům Ekologického institutu Veronica a všem našim dobrovolníkům.

Zaměstnanci/zaměstnankyně

Renata Bolečková (vedoucí provozu), Jitka Datinská (koordinátorka EVVO), Kateřina Elefantová (rodičovská dovolená), Yvonna Gaillyová (ředitelka), Markéta Honzová (ekologická poradkyně), Marie Křiváková (ředitelka Centra Veronica Hostětín), Petr Ajs Kucka (programový vedoucí), Petr Ledvina (vedoucí ekologické poradny), Hana Machů (vedoucí propagace), Šárka Polanská roz. Husková (lektorka), Miroslav Procházka (finanční manažer), Ludmila Stašová (garantka ekologické výchovy a vzdělávání), Lenka Šlahorová (vedoucí týmu kuchyně), Alena Šuráňová (rodičovská dovolená), Kateřina Švachová (lektorka).

Dlouhodobí externí spolupracovníci a spolupracovnice

Bohdana Fabiánová, Ivo Hažmuk, Jan Hollan, Radim Machů, Radim Měřička, Rudolf Pecháček, Jan Pospíšil, Rostislav Pospíšil, Jiří Turek, Barbora Valešová, Karla Vincencová, Mojmír Vlašín.

Externí lektorky a lektori výukových programů pro školy

Kateřina Kohoutová, Bronislava Matušů, Jana Pechová, Martina Poláchová, Lenka Supová, Alena Šuráňová, Jan Talaš.

Externí pomocníci v provozu Centra Veronica

Anežka Bolečková, Eliška Bolečková, Lukáš Caha, Radka Dulíková, Marie Holbová, Světlana Jálová, Marie Janíková, Marie Machálková, Naďa Měřičková, Zdenka Navrátilová, Štefan Raždík, Anna Spáčilová, Iveta Šebáková, Denisa Šefčíková, Dana Šimčíková, Hana Šlahorová, Marta Štefaníková, Michaela Tokarčíková, Milena Zajíčková.

Redakční rada časopisu Veronica

Petr Čermák, Bohdana Fabiánová (šéfredaktorka), Michal Friedl, Yvonna Gaillyová, Vilém Jurek, Pavel Klvač (předseda), Miroslav Kunderata, Jan Lacina (místopředseda), Olga Lepšová-Skácelová, Tomáš Rothrockl, Tomáš Růžička, Jana Růžičková, Václav Štěpánek, Jiří Turek (korektury), David Veselý, Roman Zajíček. Čestní členové: Ivo Dostál, Jarmila Kocourková, Libor Musil, Jitka Pellantová, Mojmír Vlašín.

Rada Ekologického institutu Veronica v roce 2019

Naděžda Johanisová, Miroslav Kunderata (předseda Rady EIV), Jan Lacina.

Výbor ZO ČSOP Veronica

Yvonna Gaillyová, Marie Křiváková, Hana Machů, Zbyněk Ulčák. Revizorka: Lenka Kožnářková.

XIV. Poděkování

Za spolupráci, pomoc a podporu, dary finanční i materiální děkujeme následujícím organizacím a institucím:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Alcedo - SVČ Vsetín, Arnika, Calla, Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy, Církevní střední škola pedagogická a sociální Bojkovice, Česká asociace vzácných onemocnění (ČAVO), Český červený kříž Hostětín, Český svaz ochránců přírody Ústřední výkonná rada, ČSOP Regionální sdružení v Brně, Divadlo Husa na provázku, Dobrý skutek, z.s., Domov pro mne,z.s., Electronic Product Services Czech, s.r.o., Energetická agentura Zlínského kraje, Envicentrum Pro krajinu, Frank Bold, Fuerza del Fuego z.s., Generali Investmens, Gymnázium Jana Pivečky a SOŠ Slavičín, Hadivadlo, Hnutí DUHA, HSBC France - pobočka Praha, Informační centrum OSN v Praze, Jednotka aktivní zálohy krajského vojenského velitelství Zlín, Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Katedra environmentálních studií FSS MU, Klimatická koalice, Kosenka Valašské Klobouky, Lesy České republiky, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno a její detašovaná pracoviště, Líska, z.s. a její členové, Loutky bez hranic, z.s., MAS Opavsko, Město Slavičín, Město Valašské Klobouky, MIMSA members, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Moravskoslezský kraj, Moštárna Hostětín s.r.o., Muzeum Bojkovska, Nadace Bratří Lužů, Nadace Jana Pivečky, Nadace Naše dítě, Nadace Partnerství, Nadace Veronica, Nadační fond Advokáti dětem, Nadační fond Domáci Anděl, Nadační fond Sidus, Nadační fond VIAIVA, Nano Green, s.r.o., Národní síť zdravých měst, NESEHNUTÍ, NET4GAS - Blíž přírodě, obec Hostětín, Ortoservis, Ořešák - spolek pro ochranu přírody, Zdeněk Pazdera, PP Autocentrum, Přírodní zahrada, z.s., RC Kaštánek Valašské Klobouky a lesní školka Vrběnka, Sbor dobrovolných hasičů Bojkovice, Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Silon, s.r.o., Síť ekologických poraden STEP, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých Vsetín, Skládanka, z.s., SMÁci, z.s. - patientská organizace SMA, Státní fond životního prostředí, Solární asociace, Správa chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, Statutární město Brno, STRAM, Tradice Bílých Karpat, z.s., Urban Centrum Brno, Veřejná zeleň města Brna, Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Základní článek Hnutí Brontosaurus Kolovrátek, Základní škola Vlára Slavičín, Zelený kruh, Zlínský kraj, ZUŠ Bojkovice, ZUŠ Slavičín, Život dětem o.p.s.

Jednotlivcům z řad: dárců, expertů, dobrovolníků, asistentů odlehčovacích psychorehabilitačních pobytů, pomocníků:

Alexander Ač, Libor Ambrozek, Adam Baroš, Roman Barták, Eduard Bartoš, Stáňa Bártová, Radka a Honza Batelkovi se syny, Eva Baterná, Andreas Beckmann, Martin Bednarski, Oldřich Bednář, Lukáš Běhunčík, Jan Beseda, Dominik Bláha, Stanislav Boček, Jaroslav Boleček, Michal Botek, Kristýna Branná, Michal Broža, Romana Brůžková, Jana Burianová, Lukáš Caha, Nikola Cieslarová, Magda Čáslavová, Petr Čermák, Katka Černá, Ladislav Čmel, Pavel Danihelka, Kamila Danihelková, Petr Daniš, Petr Datinský, Pavel David, Jan Dědík, Nikola Divišová, Radka Dobisíková, Jiří Dobrovolný, Tomáš Dobřanský se

Saškou, Marcela Dokulilová, Ivo Dostál, Jana Drápalová, Petra Drdová, Petr Drha, Jiří Drlík, Jana Dúbravčíková, Kristýna Dyntarová, Bohdana Fabiánová, Zbyněk Fiala, Dagmar Filgasová, Jiří Flousek, Michal Friedl, Ivan Fürst, Pavel Gajdoš, Zuzana a Darek Galle, Daniel Grmela, Šimon Haček, Tereza Hachová, Tomáš Hájek, Romana Halabrin, Hana Hanosková, Pavel Haupt, Milan Havel, Tomáš Havlíček, Štěpánka Havlová, Hana Havlůjová, Juraj Hazucha, Ivo Hažmuk, Vlastimil Hela, Josef Hladký, Martin Hlučil, Radek Hodinský, Beáta Holá, Veronika Holcnerová, Libor Holemý, Jan Hollan, Pavel Holman, Miroslav Homolka, Robert Hrich, Milan Hron, Michaela Hrubá, Mira Hruška, Blažena Hušková, Hana Chalupská, Chválovi, Vladimír Jál, Světlana Jálová, Zuzana Jančaříková, Amélie Janíková, Marie Janíková, Richard Jánov, Hana Janulíková, Radka Jarušková, Kateřina a Petr Jelínkovi, Iva Jílková, Martin Jiříčka, Naděžda Johannisová, Iva Jurčíková, Vilém Jurek, Jitka Jurníková, Tereza Kabůrková, Šimon Kalný, Petr Karásek, Ivan Kasalický, Václav Kaska, Tomáš Kažmierski, Aleš Klein, Pavel Klvač, Karel Knesl, David Knichal, Miroslava Knotková, Marie Kociánová, Jarmila Kocourková, Radomil Kočí, Helena Kočová, Alena Kolaříková, Leona Kolínková, Petr Konečný, Hana Korvasová, Vlastík Kostkan, Andrea Koucká, Martin Koudelka, Karla Koutková, Iva Koutná, Aleš Kovář, Jiří Koželouh, Lenka Kožnářková, Zdeněk Král, Ondřej Kramoliš, Aneta Kratochvílová, Jiří Krist, Miroslav Kroča, Alena Kroupová, Ludmila Křiváková, Jan Křížka, Karolína Křížová, Robby Kubáň, Petr Kučera, Radek Kučera, Irena a Petr Kučerovi, Dana Kuncová, Patrik Kunčar, Miroslav Kundera, Stanislav Kutáček, Anet Kvapilová, Jana Kypúsová, Darek Lacina, Jan Lacina, Jana Lagová, Radim Lainka, Olga Lepšová-Skácelová, Martina Lesáková, Hana Librová, Jana Lipárová, Radek Litvín, Sára Lojková, Vojen Ložek, Petr Maděra, Aleš Máchal, Janka Machová, Monika Machů, Hedvika a Pavel Malcovi, Jiřina Vlaštovka Maloušková s Tomem a Agnes, Pavla Martínková, Irena Mašková, Radka Matějčíková, Soňa Matulová, Richard Medal, Michal Medek, David Měříčka, Radim Měříčka, Vladimír Mikeš, Mirka Miličková, Tomáš Mitáček, Bedřich Moldan, Aleš Moravec, Kateřina Mrvíková, Ivo Nečesánek, Jiří Nedoma, Lukáš Netolický, Miroslav Novák, Ivona Okrouhlíková, Karel Oprchal, Mirka Ormisová, Jana Paličková, Aleš Patermann, Miroslav Patrik, Rudolf Pecháček, Jana a Petr Pechovi, Milan Peňáz, Radim Ajša Pešek, Marie Petruš, Renata Placková, Veronika Plavcová, Karel Plotěný, Veronika Pňovská, Jiří Poláček, Jan Pospíšil, Rostislav Pospíšil, Anna Pospíšilová, Marie Poučová, Aleš Prokop, Tereza Přádová, Veronika Rajtrová, Hanka a Břeťa Regnerovi s rodinou, Pavel Reich, Hana Rejmanová, Miroslav Rochovanský, Tomáš Rothröckl, Lenka Roubíčková, Jan Rovenský, Miloš Rozkošný, Jaroslav Rožnovský, Tomáš Růžička, Jitka Ryšavá, Vilém Řiháček, Milan Sáníka, Jan Sáníka, Jitka Seitlová, Edvard Rejza Sequens, Miroslav Siska, Hynek Skořepa, Václav Skřeček, Karolína Slaběňáková, Anna Slaninová, Jarmila Slováková, Lucie Smolková, Dušan Soudek, Michal Spurný, Karel Srdečný, Radek Staš, Jana Stejskalová, Lukáš Stoklasa, Michal Stránský, Jan Střítecký, Eduard Stuchlík, Hana Stuchlík Kašpaříková, Petr Stýblo, Jiřina Sůckerová, Jana Surovčíková, Klára Sutlovičová, Zdeňka Svitková s Dominikem, Zuzana Svobodová, Jan Šabata, Zdeněk Ševčík, Jiřina Ševčíková, Hana Šilhavá, Petr Šimoník, Jitka Šlitrová, Anna Štangelová, Václav Štěpánek, Ludmila Štěpánková, Miroslav Šuta, Petr Švec, Jan Švéda, Jana Tedesco, Hana Telekesová, Miroslav Tichý, Anna Tomendalová, Helena Továrková, Monika Tranová, Erika Trtalová, Viktor Třebický, Jiří Turek, Veronika Tůmová, Patricie Turečková, Zbyněk Ulčák, Jaroslav Ungerman, Miroslava Vaclová, Michaela Vajdová, Marie Vaněčková, Kamila Vašínová, Lukáš Velecký, David Veselý, Miroslava Veselá, Rochard Viduna, Markéta Vinkelhoferová, Eva Vojáčková, Erika Vosáhllová, Adéla Zábojníková, Roman Zajíček, Mariana Zbořilová, Jan Zejda.

Mnozí z těchto dárců nás podporují pravidelně finančně – jsou členy Klubu přátel Veronica nebo prostřednictvím sponzorského předplatného časopisu Veronica.

Ostatním podporovatelům:

Poděkování patří rovněž občanům Hostětína, členům ZO ČSOP Veronica, spolupracovníkům z Nadace Veronica, rodinám našich zaměstnanců, odborným spolupracovníkům a lektorům vzdělávacích akcí, autorům textů, fotografií a kreseb v časopise a dalších publikacích, studentům na stáži a dalším praktikantům, muzikantům cimbálové muziky Veronica, členům divadelního souboru Verdis, i všem ostatním, kteří nám ochotně pomáhali chránit přírodu během celého roku 2019.

Všem za podporu srdečně děkujeme.

Bez vaší pomoci by naše práce nebyla možná!

XV. Klub přátel Veronica

Staňte se členy/členkami Klubu přátel Veronica a podpořte naši práci! Děkujeme.

Vážení spolubydlicí, (na Zemi jsme opravdu spolubydlicí), také máte někdy pocit, že by bylo dobře podat pomocnou ruku přírodě, ke které se naši jiní spolubydlicí nechovají zrovna nejlépe? Nejsem si sice úplně jistý, jestli o to příroda vůbec stojí, ale na druhou stranu nic tím pokazit nemůžeme. Ale pozor, nemám na mysli přírodu někde daleko a nedohlednutelnou. Mám na mysli přírodu, kterou kamenem přehodíš, kterou oběhneš než bys řekl švec a kterou přehlédneš i s jedním okem zavřeným. Takovou, kterou důvěrně znáš tak, že si s ní tykáš. Pro nás takové vznikl, kde se vzal, tu se vzal, KLUB PŘÁTEL VERONICA. Je a asi to bude klub malý, možná střední, takový opravdu klubový, pro ty „co spolu mluvíme“.

Já mám velkou nedůvěru k projektům zachraňujícím celou Zemi, vesmír a lidstvo nádavkem. Opravdu jsem velice nedůvěřivý, když takové projekty vyhlašují velké nadace a velké ekologické instituce. Takové začínají slavnostně a ryčně a končí prapodivně.

Mám rád VERONICU a nyní i její klub, protože je tak nějak akorát.

Tak hele, spolubydlicí, přidáte se?

Zdraví Rostislav Pospíšil, výtvarník

www.veronica.cz/klub

ZO ČSOP Veronica

Panská 9, 602 00 Brno
tel. 542 422 750
e-mail: veronica@veronica.cz
www.veronica.cz

Centrum Veronica Hostětín

Hostětín 86, 687 71 Bojkovice
tel. 572 630 670
e-mail: hostetin@veronica.cz
www.hostetin.veronica.cz

Bankovní spojení: 2001190570/2010
IČ: 13693620
DIČ: CZ13693620

Výroční zpráva ZO ČSOP Veronica za rok 2019

Vydal Ekologický institut Veronica, Brno 2020
Neprošlo jazykovou úpravou.